Apezendaco dotrina christiana uscaras

Reproducción Facsimil de la edición original

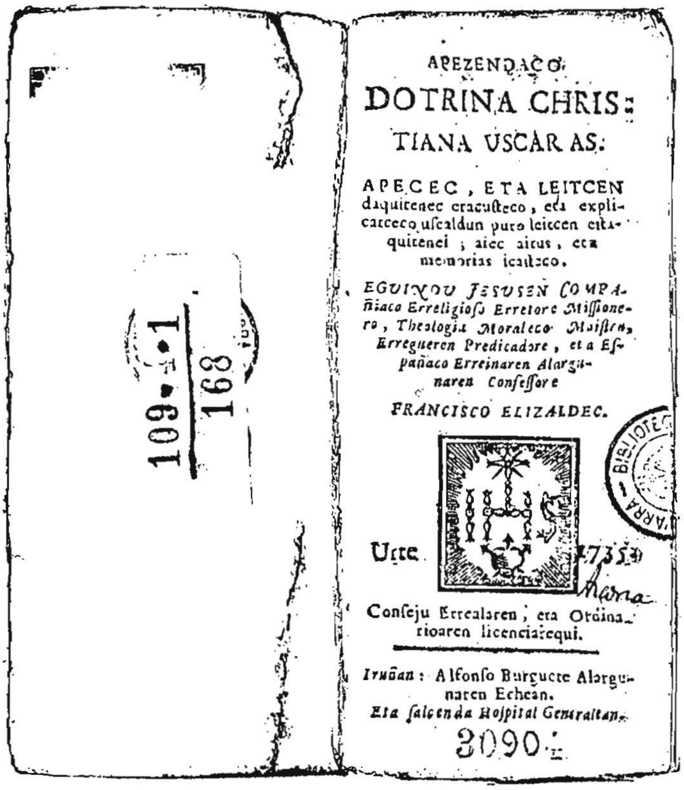

APEZENDAÇO

DOTRINA CHRIS-
TIANA USCARAS:

APECEC, ETA LEITCEN
daquitenec eracusteco, eta expli-
carceco usealdun puro leitcen eita-
quitenei; aiec aitus, eta
memorias icasteco.

EGUINDU JESUSEN COMPA-
ñiaco Erreligioso Erretore Missione-
ro, Theologia Moraleco Maistru,
Erreguerçen Predicadore, et a Es-
pañaco Erreinaren Alargu-
naren Confessore

FRANCISCO ELIZALDEC.

Urte. 1735.

Conseju Errealaren, eta Ordina-
rioaren licenciarequi.

Iruñan: Alfonso Burguete Alargu-
naren Echean.
Eta salcenda Hospital Generaltan.

109-4-1
168
3090

BIBLIOTECA GENERAL DE NAVARRA

DOTRINA CHRISTIANA

Vſcaraz.

CHriſtio fiela, obligacio
daucazu, eta atracio.
Devocio andia iduquicera
ceure viocean gurucera:
Chriſto ilce gurucean,
il biardugu arren ſedean;
ilce gure ſalvaceco,
becatutic gu atraceco.
Eguin veardugu coſtumbrea
beti eguitera gurucea,
nondic vearda ceñatu,
alaber ſantiguatu.
Cer dà vada ceñacea?
irur guruce eguitea,
copetan lembicicoa,
agoan ere bigarrena;
irugarrena bularretan
viozaren ondoan,
Coperan libraceco;
eta gu apartaceco
penſamentu gaiſtoetatic;
agoan ere itzetatic,
bularretan gu guardaceco
obra gaiſto ez eguiteco.
Cer da orai ſantiguacea?
guruce andibat eguitea

A 2 cope-

copetatic bularretaraño;
ſoin batetic berceraño
eguinzazu onelaſte
eta nic eguinendut berlaſte.

Ceñacea, eta ſantigoacea.

GUrutce Sanduaren ſeñaa-
leagatic ✠ gure etſayea-
tatic ✠ libera gaitzazu gure
Jaun, eta Jangoycoa ✠. Ai-
taren, eta Semearen, eta Eſ-
piritu Sanduaren icenean.
Amen Jesvs.

Alabatua.

ALabatua dela Aldareco
Sacramentu Sandua: eta
Andre Dona Maria Virgina-
ren Concebicioa becatu origi-
naleric bague, bere lembeci-
co iſtante naturalean. Amen
Jesvs.

Bercebat.

JAngoycoac Salvazaizala
Maria Aita Jangoycoa-
ren Alaba.

Jangoycoac Salbazaizala
Maria Seme Jangoycoaren
Ama.

Jangoycoac ſalvazaizala
Ma-

Maria Eſpiritu Sanduaren
Eſpoſa.

Jangoycoac ſalvazaizala
Maria Trinitate Sanduaren
Templo, eta Sagrarioa.

Jangoycoac ſalvazaizala
Maria, gracias betea: becatu
originaleric bague concebitua,
ceure lembecico iſtante natu-
ralean. Amen Jesvs.

Pater noſterra, edo Aita gurea.

AIta gurea Ceruetan zaua-
dena ſantificabedi zure
izena, etorribedi zure Erreñua.
Cumplibedi zure vorondatea
Ceruan becala, lurrean ere;
Emandazaguzu egu gueuren
egunoroſco oguia. Eta barca-
dazquiguzu gueuré zorrac, guc
barcacen ditugun bezala gu
zor gaituſtenei. Eta ezcaizazu-
la utzi tentacioan erorzera:
baicic liberagaizazu gaicetic.
Amen Jesvs.

Ave Maria.

JAngoycoac ſalvazaizala
Maria, gracias betea, Jau-
na

na da zeurequi;bedeicatua zara
emaſte gucien artean. Eta be-
deicatua da zure ſabeleco frui-
tua Jesvs. Santa Mária, Jan-
goycoaren Ama otoiz eguin-
zazu gu becatariengatic orai,
eta gure eriozeco orduan,
Amen Jesvs.

Credoa.

SIneſtacen dut Jangoyco Ai-
ta gucis poderoſo, Cerua-
ren; eta lurraren Criazalearen
baitan. Eta gure Jaun Jeſu-
Chriſto bere Seme bacarraren
baitan. Cein concebitubaize
Eſpiritu Sanduaren obras. Ja-
yoce Andre Maria Virginaren
ganic. Padecituzue Poncio Pi-
latoren manuaren azpian: gu-
rucificatuzute, ilzute, orzizu-
te: jauſice infernuetara, eta
irurgarren egunean erreſucita-
tuce ilen ertetic: Igance Ce-
ruetara, an dago jarriric Aita
Jangoyco gucis poderoſoaren
eſcuyeco aldean. Nondic etor-
rico baita ilen, eta vicien juz-
gazera. Alaber ſineſtacendut
Eſ-

Eſpiritu Sanduaren baitan. Si-
neſtacendut Eliza Ama Sandu
Catholicoa, Sanduen Comu-
nioa, becatuen barcacioa, Ara-
guiaren erreſurrecioa, eta vici-
ce ſeculacoa. Amen Jesvs.

Salvea.

JAngoycoac ſalvazaizala Er-
reina miſericordiaren A-
ma, vicice, dulzetaſuna, eta
gure eſperanza. Jangoycoac
ſalvazaizala: zure gana deyes
gaude, Evaren Seme deſterra-
tuoc, ſuſpiros, ayes, eta negar-
res negarreſco valle ontan. Ea
bada gure Abogada izulizazu
gure gana zeure vegui miſeri-
cordiaſco oyec: eta deſterru
onen buruan eracutſidazaguzu
zeure ſabeleco fruitu Jesvs be-
deicatu ori. O Clementiſsima!
O Piadoſa! O Dulzé Virgi-
na Maria Jangoycoaren Ama
Sandua, otoiz eguizu gure ga-
tic, mereſi dezazquigun Jeſu-
Chriſtoren prometimentuac,
Amen. Jesvs.

Jang

*Jangoycoaren legueco Manda-
mentuac.*

Jangoycoaren Legueco
Mandamentuac dire amar:
Lembecico irurac Jangoycoa-
ren ondrarendaco: eta berce
zazpiac proximoaren prove-
chuarendaco.

LEmbecicoa, Jangoycoa
oneſicea gauza gucien
gañetic.

Bigarrena, joramenturic va-
noan ez eguitea.

Irurgarrena, jayac, eta igan-
deac guardacea.

Laugarrena, Aita; eta Ama
ondracea.

Borzgarrena, ez ior ilcea.

Seygarrena; ez fornicacea:
(edo luxuriaſco becatuan
ez erorcea.)

Zazpigarrena, ez ebaſtea.

Zorzigarrena, ez falſu teſtimo-
nioric, ez guezurric erratea.

Bedrazigarrena, berceren
emaſtea ez deſeacea.

Amargarrena; berceren onda-
ſunac vide gaveangatic de-
ſeacea.

Amar

Amar Mandamantu ebec
eguitendire bietan. Jangoycoa
cervizacean, eta oneſicean
gauza gucien gañetic, eta pro-
ximo laguna gueuren burua
becala. Amen Jesvs.

*Eliza Ama Sanduaren Manda-
mentuac.*

Eliza Ama Sanduaren Manda-
mentuac dire borz.

LEmbicicoa, igande, eta ja-
yetan Meza oſoa enzutea.

Bigarrena, urtean bein verere
confeſſatzea.

Irurgarrena, Bazcoa Garizuma-
coan comecacea.

Laugarrena, barurcea Eliza
Ama Sanduac manacendue-
nean.

Borzgarrena, Amarren, Primi-
ciac ongui eguitea. Amen
Jesvs.

*Eliza Ama Sanduaren Sacramen-
tuac.*

Elizaco Sacramentuac dire
zazpi.

LEmbecicoa; Batayoa.

Bi-

Bigarrena, Confirmacioa.
Irurgarrena, Penitencia (edo Confeſioa.)
Laugarrena, Comecacioa.
Borzgarrena, Oliadura.
Seygarrena, Orden.
Zazpigarrena, Matrimonioa; Amen Jesvs.

Articulo Fedeſcoac.

Articulo Fedeſcoac dire amalaur: Lembicico zazpiac dire Divinidadearenac: eta berze zazpiac Chriſto gure Jaunaren humanidade Sanduarenac.

Divinidadearenac dire ebec.

LEmbecicoa, ſineſtacea dela Jangoycobat gucis poderoſoa.
Bigarrena, ſineſtacea, dela Aita.
Irurgarrena, ſineſtacea, dela Semea.
Laugarrena, ſineſtacea, dela Eſpiritu Sandua.
Borzgarrena, ſineſtacea dela Criazalea.

Sey-

Seygarrena, ſiniſtacea, dela Salvazalea.
Zazpigarrena, ſineſtacea, dela Glorificazalea.

Humanidade Sanduarenac dire ebec.

Lenbecicoa, ſineſtacea, Jeſu Chriſto gure Jauna guizon cen becala, concebituzela, Eſpiritu Sanduaren obras.
Bigarrena, ſineſtacea, jaiocela Ama Virginaren ganic, beti Virgen gueldicencela, erdi baño len, erdicean, eta erdias guero.
Irurgarrena, ſineſtacea, paſatuzuela paſio eta eriozea gure Salvaceagatic.
Laugarrena, ſineſtacea, jauſicela ifernuetara, eta atracituela aren beyra ceuden Arima Sanduayec.
Borzgarrena, ſineſtacea, erreſucitatuzela irurgarren egunean ilen ertetic.
Seygarrena, ſineſtacea, igancela Ceruetara, eta dagola jarriric Aita Jangoycoaren eſcuicoo aldean.

Zaz-

Zazpigarrena, ſineſtacea, etorrico dela, vicien, eta ilen juzgazera; onei ematecó Gloria cergatic goardatucituſten aren Mandamentu Sanduac: eta gaiſtoei iſernua, cergatic ecituſten goardatu. Amen Jesvs.

Obra Miſericordiaſcoac.

Obra Miſericordiaſcoac dire amalaur: zazpi corporaleac: eta zazpi Eſpiritualeac.

Corporaleac dire ebec.

LEmbicicoa, Eriac viſitacea.
Bigarrena, jateta ematea goſedenari.
Irurgarrena, edatera ematea egarridenari.
Laugarrena, billuſiric dagonà veſticea.
Borzgarrena, oſtatu ematea Peregrinoari.
Seygarrena, Cautivoac erredimicea.
Zazpigarrena, ilen ortea.

Zaz-

Zazpi Eſpiritualeac dire ebec.

Lembicicoa, eracuſtea eſtaquienari.
Bigarrena, bearduenari Conſeju ematea.
Irurgarrena, vtſ eguinic doanena Corregicea.
Laugarrena, injurien barcacea.
Borzgarrena triſte dagona Conſolacea.
Seygarrena, eramatea Paciencia eraqui lagunaren Flaquezac.
Zazpigarrena, otoiz eguitea vicien, eta ilengatic. Amen Jesvs.

Becatu Capitaleac: deizen bai tire mortaleac.

Becatu Capitaleac dire zazpi.

LEmbicicoa, Sobervia: buruan.
Bigarrena, Embidia: veguietan
Irurgarrena, Gula: agoan.
Laugarrena, Ira: viocean.
Borzgarrena, Avaricia: eſcuetã.
Seygarrena, Luxuria: guerruncean.

B Zaz-

Zazpigarrena, Pereza: oñetan

Zazpi vicio eben contra, dire zazpi Virtute.

Soberviaren Contra, Humildadea.

Embidiaren Contra, Charidadea.

Gularen Contra, Templanza.

Iraren Contra, Paciencia.

Abariciaren Contra, Liberalidadea.

Lujuriaren Contra, Castidadea.

Perezaren Contra, Diligencia.

Animaren etsayac dire irur.

Lembicicoa, Mundua.

Bigarrena, Demonioa.

Irurgarrena, Araguia.

Iduqui bearditugun Virtuteac dire Zazpi.

Irur Theologaleac, eta laur Cardinaleac.

Theologaleac dire ebec.

Lembicicoa, Fedea.

Bigarrena, Esperanza.

Irurgarrena, Charidadea.

Laur Cardinaleac dire ebec.

Lembicicoa, Prudencia.

Bigarrena, Justicia.

Iru-

Irugarrena, Fortaleza.

Laugarrena, Templanza.

Arimaren potenciac aire irur.

Lembicicoa, Memoria.

Bigarrena, Entendimentua.

Irurgarrena, Vorondateo.

Sentido Corporaleac dire ebec.

Lembicicoa, Ycustea.

Bigarrena, Adizea.

Irurgarrena, Vsmacea.

Laugarrena, Gustazea.

Borzgarrena, *Palpaeta*, edo *uquicea.*

Espiritu Sanduaren Donac dire Zazpi.

Lembicicoa, Jaquinduria.

Bigarrena, Entendamentua.

Irurgarrena, Consejua.

Laugarrena, Fortaleza.

Borzgarrena, Ciencia.

Seygarrena, Piedadea.

Zazpigarrena, Jangoycoaren beldurra.

Espiritu Sanduaren Fruuac dire amabi:

Lembicicoa, Caridadea.

Bigarrena: Gozo Espiritualea.

B 2 Irur-

Irurgarrena, Baquea.

Laugarrena, Paciencia.

Borzgarrena, Magnanimidadea.

Seygarrena, Oncasuna.

Zazpigarrena, Benignidadea.

Zorzigarrena, Mansedumbrea.

Bedrazigarrena, Fedea.

Amargarrena, Modestia.

Amecagarrena, Continencia.

Amabigarrena, Castidadea.

Bienaventuranzac dire zorzi.

Bienaventuratuac dire espiritu pobre duten ayeca; cergatic ayenada Cerua.

Bienaventuratuac dire Mansoac; cergatic ayec izanendire lurraren jabe:

Bienaventuratuac dire negar eguitendutenac; cergatic izanendire consolatuac.

Bienaventuratuac dire justician gose, eta egarri direnac; cergatic aspertuco dire.

Bienaventuratuac dire Misericordiosoac; cergatic erdechicodute Misericordia.

Bien-

Bienaventuratuac dire vioz garvia dutenac; cergatic icuscodute Jangoycoa.

Bienaventuratuac dire Pacificoac; cergatic erranendiote, Jangoycoaren Semeac direla.

Bienaventuratuac dire, justiciarengatic padecicen dutenac; cergatic ayena da Ceruco erreynua.

Becatu Venialea barcacenda bedraci gauza ebetatic, edoceinequi.

Meza enzuteas devocioarequi.

Ongui Comecacearequi.

Jangoycoaren itza adicearequi.

Obispoaren Bedeicicarequi.

Aita gurea erracearequi.

Confessio generalea erracearequi.

Ur bedeicatu arcearequi.

Bularretan golpe ematearequi.

Au guciau devocio, eta urriquimentuarequi.

Irur-

18 *Dotrina.*

Guizonaren azquen finac dire laur;

Lembicicoa, Eriocea.

Bigarrena, juicioa.

Irurgarrena, Infernua.

Laugarrena, Gloria (edo Cerua.)

Confesiio Generalea.

NI becatorea, confeſſacen naiz Jangoyco Omnipotenteari, Andre Dona Maria Virginari, Jaun Done Miguel Ainguiruari, Jaun Done Joaniz Bautiſtari, San Pedro, eta San Paulo Apoſtolu Bienaventuratueri, Ceruan diren Sandu, eta Sandu guciei, eta neure Aita Confeſſore orri aniz becatu eguindudala, penſamentus itces, eta obras, neure culpas, neur culpas, neure culpa andias. Argatic otoiz eguitendiot Andre, Dona Maria Virginari, Jaun Done Miguel Ainguiruari, Jaun Done Joaniz Bautiſtari, San Pedro, eta San Paulo Apoſtolu Bienaventuratueri, Ceruan diren Sandu guciey, eta neure Aita Confeſſore orri, gfoi-

Eguin

Chriſtiàna. 19

eguindezaten enegatic gure Jangoycoari. Amen Jesvs.

Contricioa.

JEſu Chriſto neure Jauna, Jangoyco, eta guizon verdaderoa, neure Criadorea, eta Erredentorea, cergatic zaren Jangoycoa, eta cergatic oneſicenzaitudan gauza gucien gañetic, damudut neure bioz gucias orren ofendituas, eta proponicendut confeſſacea, eta firmequiro, beyñere becaturic ez eguiteco.

Edo onlaſſe.

JAuna, cergatic zaren Jangoycoa, eta cergatic oneſicenzaitudan gauza gucien gañetic, damudut zu ofendituas, eta propoſito firmea eguitendut, confeſſaceco, eta emendazeco.

Eta ara Atricioa.

JEſu Chriſto neure Jauna, Jangoyco, eta guizon Verdaderoa, neure Criadorea, eta Erredentorea, damudut zu ofẽ-

di-

20 *Dotrina*

dituas; cergatic becatua gauza itſuſia dẽ, edo cergatic caſtigatuco nauzun mundu ontan, edo vercean, propoſito firmea eguitendut Confeſaceco, eta emendaceco.

Edo onlaſſe.

JAuna, damudut zu ofendituas, cergatic becatua gauza itſuſia den, edo cergatic ifernuaren veldur dudan: propoſito firmea eguitendut confeſſaceco, eta emendaceco.

Aurrendaco advertencia bat.

VEren artean paſſacendituſtenean preguntac; erreſpondazen duenac, erran berdu *bay Anaya*: edo: *ez Anaya*: Eta Apezac, edo Maiſtruac, edo Aitac galdeitendiotenean *bay Jauna*: edo: *ez Jauna*. Eta erratendiotenean errandezala Ave Maria, edo berce edocein oracio, eſtu cer erran gucia baicic bi itz, eta Amen Jesvs.

CAPI.

Chriſtianã. 21

CAPITVLO LEMBICICOA.

Chriſtioaren izena, eta ſeñalacea nola dà.

1 *Galdeitendut.* AUrra: Cembat Jangoyco dire?

1. *Erreſpondazazu* Bat ſolamente.

2 *Gal.* Eta nola da zure izena?

2 *Err.* N.

3 *Gal.* Iduqui bearduzu devocio andia ceure Sanduorri?

Err Bai Jauna.

4 *Gal.* Eta Chriſtioa zarà?

4 *Err.* Bay Chriſto gure Jaunaren gracias.

5 *Gal.* Cer naidu erran Chriſtioa?

5 *Err.* Chriſtoren Fedea daucana profeſſaturic Batayoan.

6 *Gal.* Bada nor dà Chriſto?

6 *Err.* Jangoyco, eta Guizon Verdaderoa.

7 *Gal.* Nola da Jangoyco?

7 *Err.* Cergatic Jangoyco viciaren ſeme naturalea den.

8 *Gal.* Eta nola da Guizon?

8 *Err.* Cergatic alaber Ama Virginaren Semea den.

Chriſ-

22 *Dotrina*

9 *Gal.* Christoc bi naturaleza ditu?

9 *Err.* Bay Jauna, divinoa, eta humanoa: bana solo Persona bat.

10 *Gal.* Guizon eguinzen baño len nola deicence?

10 *Err.* Jangoycoaren Seme Eternoa, edo Trinitateco bigarren Persona.

11 *Gal.* Eta guizon Eguinasgueros?

11 *Err.* Deicenda Christo.

12 *Gal.* Cergatic deicenda Christo?

12 *Err.* Cergatic ungituric, eta gracias beteric dagon, gucien gañetic.

13 *Gal.* Christo au da Mesias verdaderoa?

5 *Err.* Bay jauna, Legueac, eta Profetec prometituzutena.

14 *Gal.* Cein cire aren oficio principalac?

14 *Err.* Salvadore, eta Maistruarenac.

15 *Gal.* Cer dotrina eracutsizue?

15 *Err.* Dotrina Christiana.

16 *Gal.* Cembat parte ditu dotrina Christianac?

16 *Err.* Laur principalac.

Cein

Christiana. 23

Gal. Cein dire oyec?

Err. Credo, eta Mandamentuac, oracioa, eta Sacramentuac.

Gal. Eta cein da Christioaren señalea?

Err. Guruce Sandua.

Gal. Cergatic?

Err. Cergatic baita Christo crucificatuaren figura: non erredimitu guinduzan.

Gal. Nola eguitenda gurucea?

Err. Ceñacean, eta santiguacea.

Gal. Cer da ceñacea?

Err. Irur gurucea eguitea; copetan, agoan, eta bularretan.

Gal. Cerequi eguitenda gurucea?

Err. Escuyeco beaza sembicico eriarequi guruzaturic.

Gal. Icusagun nola?

Err. Guruce Sanduaren señalea gatic, gure etsayetatic libera gaizazu gure Jaun, eta Jangoycoa.

Gal. Certaco eguitenda copetan?

Err. Jangoycoac libera gayzan pensamentu gaistoetatic.

Cer-

24 *Dotrina*

Gal. Certaco agoan?

Err. Jangoycoac libera gaizan itz gaistoetatic.

Gal. Cergatic bularretan?

Err. Libera gaizan obra, eta deseo gaistoetatic.

Gal. Eta cer da santigoacea?

Err. Guruce andibat eguitea copetatic bularretaraño, soin batetic besteraño.

Gal. Icusagun nola?

Err. Aitaren, eta Semearen, eta Espiritu Sanduaren izenean Amen Jesvs.

Gal. Noiz eguin bearda gurucea.

Err. Obra gucien asicean, eta aurquizen garenean peligro, necessidade, edo tentacioan.

Gal. Cergatic ain berce aldis?

Err. Cergatic dembora gucietan gure etsaiec persegui cen gaituzten.

Gal. Cer etsaiec dire oyec?

Err. Mundua, Demonioa, eta Araguia.

Gal. Eta guruceac badu virtuteric

Christiana. 25

ric ayen contra?

Err. Bay; cergatic Christoc garaitucituen guruzean.

CAPITVLO BIGARRENA, Christioaren obligacioaren gañean.

Gal. Cein da Christioaren lembicico obligacioa?

Err. Vilacea azquen fina, ceinetaco criatubaizue.

Gal. Cer finetaco criatuzue?

Err. Jangoycoa cervizazeco; eta gozazeco.

Gal. Cein obrequi cervizazen da Jangoycoa?

Err. Fedearen, Esperanzaren, eta Charidadearen obrequi.

Gal. Cer gauza da Fedea?

Err. Ycusi bague sinestacea:

Gal. Cer gauza da Esperanza?

Err. Echiderea, edo esperazea.

C Cer

Gal. Cer gauza da Charidadea?

Err. Jangoycoa oneſicea.

Gal. Fedeac cer eracuſtendigu?

Err. Sineſtadezagula Jangoycoaren baitan: cergatic den eguia.

Gal. Eſperanzac cer eracuſtendigu?

Err. Eſperadezagula aren baitan: cergatic den podore infinitoa.

Gal. Eta charidadeac cer dio?

Err. Oneſidezagula Jangoycoa gauza gucien gañetic: ondaſun andiena becala.

Gal. Nola jaquinendugu ongui ſineſtazen?

Err. Ongui encendazen badugu Credoa, eta Articuloac.

Gal. Nola jaquinendugu eſperazen, eta eſcazen?

Err. Ongui entendaturic Paternoſterra (edo Aita gurea.)

Nola

Gal. Nola jaquinendugu obrazen?

Err. Ongui entendaturic Mandamentuac, eta Sacramentuac.

Gal. Obligacio andia dugu jaquitera, eta entendazera au guciau?

Err. Bai: cergatic ezin complidezaquegu, entendazen ezpadugu.

CAPITVLO IRVRGARRENA, Credoaren gañean.

Gal. ERranzazu Credoa.

Err. Sineſtacendut Aita Jangoyco. Amen Jesvs.

Gal. Cer errandugu oray?

Err. Credoa.

Gal. Norc erranzue Credoa?

Err. Apoſtoloec.

Gal. Certaco?

Err. Gu informaceco Fedean.

Gal. Eta guc certaco erratendugu?

C 2 Fe-

Err. Fedea confeſlaceco, eta artan gueyago confirmaceco.

Gal. Fedeac eracuſtenduena cein ciertoa da.

Err. Ezin gueyagocoa: cergatic den Jangoycoaren iza.

Gal. Jangoycoaren iza falcadaiteque?

Err. Ez: cergatic ezin engañadaiteque: eta gu ezin engaña gaizaque.

Gal. Nondic daquigu Jangoycoac erranditucla?

Err. Eliza Ama Sanduaren ganic, Eſpiritu Sanduac governaturic.

Gal. Cein bearra da ayen ſineſneſtacea?

Err. Ain bearra, ezi ayen Fedea bague, ezin yor ſalbadaique.

Gal. Eta Fedearequi ſolamente ſalbatuco da?

Err. Ez, ezpadu Charidadea; eta obra onac.

Cre-

Gal. Credoa, eta Articuloac gucia da bat?

Err. Bay jauna.

CAPITVLO LAVRGARRENA, Articuloen gañean.

Gal. ERranzquizu Articulo Fedeſcoac.

Err. Articulo Fedeſcoac dire amalaur. Amen Jesvs.

Gal. Cer dire Articulo Fedeſcoac?

Err. Fedearen miſterio principalenac.

Gal. Erranduzu lembicicoa dela ſineſtacea Jangoycoaren baytan.

Gal. Nor da Jangoycoa?

Err. Jaun bat infinitamente Ona, Sabioa, Sandua, Poderoſoa, gauza gucien principio, eta fina.

Gal. Eta berac badu principioric, edo finic?

Err. Ez jauna: beti izanze, eta iza-

30 *Dotrina*

izanenda.
Gal. Bada norc eguynzue Jan-
goyco au?
Err. Yorc ez, baicic bera izan-
ze beti.
Gal. Bada nondic etorrice?
Err. Yondic ez: beti cego lecu
gucietan.
Gal. Bada Cerua, eta mundua
eguinbaño len, eze lecuric:
orduan non cego Jangoy-
coa?
Err. Bere baitan, bere eterni-
dadean.
Gal. Jangoyco au cembat Per-
ſona da?
Err. Irur igualac gauza gucie-
tan.
Gal. Nor dire?
Err. Aita, eta Semea, Eta Eſ-
piritu Sandua.
Gal. Miſterio oni nola deicen-
zayo?
Err. Trinitate Sandua.
Gal. Aita Jangoycoa da?
Err. Bay jauna.
Gal. Semea Jangoycoa da?
Bay

Chriſtiana. 31

Err. Bay jauna.
Gal. Eſpiritu Sandua Jangoy-
coa da?
Err. Bay jauna.
Gal. Irur Jangoyco dire?
Err. Ez jauna, baicic irur Per-
ſona diferenteac, eta Jan-
goyco bat.
Gal. Ara berris: Aita Jangoy-
coa da?
Err. Bay jauna.
Gal. Orra Jangoyco bat.
Err. Bay jauna.
Gal. Semea Jangoycoa da?
Err. Bay jauna.
Gal. Orra Jangoyco bi.
Err. Ez jauna, eſtire bi.
Gal. Eſpiritu Sandua Jangoy-
coa da?
Err. Jangoycoa bay jauna.
Gal. Orra irur Jangoyco?
Err. Ez jauna: baicic irur Per-
ſona diferenteac, eta Jan-
goyco bat.
Gal. Bat dela irur: eta alere
irurac dire bat: nolada-
teque?
On-

32 *Dotrina*

Err. Onlaſſe: Sagar batean
daude irur gauza: Sagarra-
ren urrina, ſagarraren co-
lorea: eta ſagarraren ſa-
borea: eta alare ſagarbat
baicic ez.
Alaſſe, Aita Jangoyco:
Semea Jangoyco: Eſ-
piritu Sandua Jangoyco:
eta alare Jangoycobat
baicic ez.
Gal. Perſona oyec nola dire
diferenteac?
Err. Aita beti da ſolamen-
te Aita: Semea beti
da ſolamente Seme:
Eſpiritu Sandua beti da
ſolamente Eſpiritu San-
dua.
Gal. Erranzazu berce modua
bates.
Err. Aita eſta Seme; eta
ez Eſpiritu Sandu; bai-
cic Aita: Semea eſtà
Aita, eta ez Eſpiritu
Sandu; baicic Seme:
Eſpiritu Sandua eſta Aita;
eta

Chriſtiana. 33

eta ez Seme; baicic Eſ-
piritu Sandu.
Gal. Iruretatic cein da lenag-
go, andiago, zarrago,
obeago, edo daquiena
gueiago?
Err. Irurac dire igualac gau-
za gucietan: eta golpe-
bates.
Gal. Bada Aitac eſtu engen-
dracen Semea?
Err. Bay jauna.
Gal. Bada nola da engendraze
ori?
Err. Onlaſſe: Nic iſſpiluan
eguitendudan becala neu-
re iduria: Aitac veira-
turic bere entendamen-
tuan, engendratuzue Se-
me galampat, ain Pode-
roſoa, Ona, Sabioa,
Sandua, eta ain Jangoy-
coa, nola Aita.
Gal. Eta nola da Eſpiritu San-
dua?
Err. Onlaſſe: Aitac; eta
Semeac, elcar icuſirio;
ain

ain galantac , onetsizu-te elcar : eta bièn amore ura , da Espiritu Sandua.

Gal. Ortaco lenago , edo zarrago da Aita:

Err. Ez jauna, baicic irurac dire golpebates, eta irurac batean.

Gal. Bada nola dateque:

Err. Onlasse: Iguzquia , arguia , eta beroa : irurac dire golpebates., eta alare iguzquitic atracenda arguia ; eta iguzquitic, eta arguitic beroa. Aita, Semea, eta Espiritu Sandua irurac dire golpebates : eta alare Aitac engendracendu Semea, eta Aitac , eta Semeac espiracendute Espiritu Sandua.

Gal. Jangoycoac badu corpuzic guc becala:

Err. Jangoyco den becala ez: baicic da Espiritu puroa.

Jan-

Gal. Jangoycoa nola da gucis Poderosoa:

Err. Cergatic bere vorondates eguitenduen naiduen gucia.

Gal. Jangoycoa nola da Criazalea:

Err. Cergatic deusetic eguincituen gauza guciac.

Gal. Eta nola da Salbazalea:

Err. Cergatic ematenduen gracia , eta becatuen barcacioa.

Gal. Cergatic ematendigu vere gracia:

Err. Bere ondasun andiagatic: eta Christoren meregimentuengatic.

Gal. Cer da gracia:

Err. Izate divinobat eguitengaitilena : Jangoycoaren Semea, eta gloriaren heredero.

Gal. Gracia orrequi cer ondasun dugu:

Err. Podorea , eta naya , obra

obra onequi satisfacio eta meregimentu eguiteco.

Gal. Gracia nola erdechicen, eta aumentacenda:

Err. Oracioequi , Sacramentuequi , eta virtutequi.

Gal. Jangoycoa nola da Glorificazalea:

Err. Cergatic ematendion gloria , aren gracian perseveracendenari.

Gal. Eta Purgatoriora doacenac nor dire:

Err. Gracian ilzendirenac baña zordutenac penabat.

Humanidade Sanduaren Articuloac.

Gal. Trinitate Sanduaren cein Persona eguince guizon:

Err. Bigarrena , Jangoycoaren Seme Eternoa.

Gal. Eternoa izanic , nola con-

concebituze verriro:

Err. Artuzue gorpuz , eta arima racionalea milagrosoqui.

Gal. Aren Ama Virgina izanic , nola jaioce:

Err. Milagrosamente , concebituzuen becala. Edo milagrosoqui.

Gal. Iminzazu exemplobat:

Err. Vidrioa autsi bague; iguzquia sarcen , eta atracen da aposentuan alasse, Ama Virgina Vidrio cristalino , eta Christo Iguzqui verdaderoa: orra nola concebitu , eta jaiocen.

Gal. Eta guero Ama izanze beti Virgina:

Err. Bay jauna perpetuamente.

Gal. Jangoycoa certaco eguinze guizon:

Err. Guizoharen gatic ilzeco, eta exemplo ematecò.

Gal. Cergatic naizue il:

D Gu

Err. Gu becatutic erredimiceco, eta infernutic ibraceco.

Gal. Gu nola sartuguina becatuan?

Err. Gure lembicico Aita Adanec eguinzue becatua: eta aren baitan guc ere.

Gal. Bada Jangoycoac il bague ezeuca berce moderic?

Err. Baceuca, baña au convenicizaigu gueiago.

Gal. Jangoycoa inmortalea izanic nola ilze?

Err. Cergatic Jangoyco izatearequi batean: guizon mortaleazen.

Gal. Cergatic naizue il Gurucean?

Err. Cergatic erioze afrentosoa zen: eta argatic gloriosoago.

Gal. Erranduzu jauchizela Ifernuetara: cer dire Ifernuac?

Laur

Err. Laur butzu, edo lecū; Cerura joaten estiren arimendaco.

Gal. Cein dire oyec?

Err. Lembicicoa, dañatuena, becatu mortalean ilic.

Gal Cein da bigarrena?

Err. Batayatu bague ilzen diren Aurrena.

Gal. Eta irugarrena?

Err. Justoen Purgatorioa: non daucaten cer purgatu.

Gal. Eta laugarrena cein da?

Err. Lenagoco justoena: Christoren beguira baizeude.

Gal. Ifernu ebetatic ceynetara jauchice Christo?

Err. Azqueneco ontara: cein baita lenago justcena.

Gal. Nola jaichize?

Err. Arima divinidadearequi unituric, edo juntaturic.

Gal. Eta bere gorpuza nola guelditze?

Err. Gurucean, unituric, edo juntaturic divinidade berarequi.

D 2 Erran-

Gal. Erranzazu coparaciobat.

Err. Bada contu eguinzazu, ezpata dela arima, maguia, edo bayna gorpuza, eta guizona divinidadea.

Gal. Eta cerdugu orrequi?

Err. Escuyac atratzendu ezpata: orra arima aparturic gorpucetic, baña ez arima, eta ez gorpuza apartace: esta divinidadetic.

Gal. Nola erresucitatuze?

Err. Arima, eta gorpuz gloriosoac juntaturic len becala.

Gal. Nola iganze Ceruetara?

Err. Inmortalea vere virtute propioas.

Gal. Cer da jarriric dagola Aitaren escuyeco aldean?

Err. Jangoyco becala, igual gloria duela Aitarequi: eta guizon becala berce guciec baño gueyago.

Gal. Araguia nola erresucitatucoda?

Err. Gure gorpuz, eta arima ebec

ebeç beroc, juntaturic eternamente vicizeco Ceruan, edo ifernuan.

Gal. Eta orduan guc iraunendugu beti seculaco?

Err. Bay jauna Jangoycoac becala.

Gal. Cer naidu erran, Gnestacendue Sanduen Comunioa?

Err. Guciec dugula parte guzcien ondasun, edo obra on gucietan, gorpuzbaten miembroac becala.

CAPITVLO BORZGARRENA, Pater noster, edo Aita gurearen gañean.

Gal. ERtanzazu Pater nosterra.

Err. Aita gurea Ceruetan zaudena. Amen Jesvs.

Gal. Norc erranzue Pater nosterra?

Err. Christo berac: Apostoloec escaturic.

Cer-

Gal. Certaco erranzue?

Err. Guri eracuſteco oracio eguiten.

Gal. Cer da oracio eguitea?

Err. Arima gorazea Jangoy-coaren gana: eſcaceco merchedeac.

Gal. Cergatic eracuſizigu dey-cera Aita?

Err. Guc eſcadezogungatic, Semearen amorearequi.

Gal. Nola gara aren Seme?

Err. Cergatic berac emanci-gun naturalearen, eta gra-ciaren izatea.

Gal. Cergatic eſtugu erra-ten, Aita enea, baicic gurea?

Err. Guciec eſcaceco gucien-daco, anaya onac be-cala.

Gal. Oracio ontan norequi minzazen gara?

Err. Gure Aita Jangoycoare-qui.

Gal. Non dago gure Aita Jan-goycoa?

Lecu

Err. Lecu gucietan, bere eſ-ſencias, preſencias, eta potencias.

Gal. Cer naydu erran eſſen-cias, preſencias, eta po-tencias?

Err. Bere naturalezas: eta da-gola preſente, bere po-dorearequi.

Gal. Bada cergatic erraten-dugu Ceruetan dagola?

Err. Cergatic Ceruetan mani-feſtacen den gueyago.

Gal. Cembat peticio ditu Pa-ter noſterrac?

Err. Zazpi galanqui diſponi-turic.

Gal. Nola daude diſponituric?

Err. Lembicico irurac, Jan-goycoaren, eta berce lau-rac guretaco.

Gal. Cer eſcacendugu peti-cioetan?

Err. Ondaſun gucien abun-dancia, eta gaiz gucien erremedioa.

Gal. Cer eſcacenda itz ebe-tan;

tan: *Santificavedi zure izena?*

Err. Erreverencia andiarequi lauda dezagula.

Gal. Cer eſcacenda itz ontan: *Etorrivedi zure erreynua.*

Err. Gueldidadila gure baitan aren gracia: eta guero digula gloria.

Gal. Cer naydu erran: *Eguin-vedi zure vorondatea?*

Err. Guizonec eguindezatela pronto, Ainguiruec becala.

Gal. Cer eſcacenda: *Iguzu egun gure egunoroſco oguia?*

Err. Arimaren, eta gorputza-rendaco bearden gucia.

Gal. Cergatic eſcacen da, egungo ſolamente?

Err. Gu obligazeco, biar ere eſcacera, egun becalar

Gal. Cer da: *Barcadazquiguzu gueuren zorrac?*

Err. Eſcazenda, culpa gucien, eta ayen penaren batea-cioa.

C...

Gal. Cergatic erraten da: *Guc barcacen dugun becala gu zor gaituſteneì?*

Err. Cergatic lagunari barca-cen eſtionari, Jango-coac eſtio barcatuco.

Gal. Cer eſcacenda: ezcayza-zula urzi centacioan eror-cera?

Err. Guarda gaizala ayerì conſentimentu ematetic.

Gal. Cein gaizetatic naydugu libratu erratendugunean: *Libera gaizazu?*

Err. Demonio, ifernu, eta caſo deſaſtratu ayeratic.

CAPITVLO SEIGARRE-na, Berce Oraciobazue.

Gal. BAda berce oracioric; Pater noſterras lan-da?

Err. Bay: Eſcritura: Eliza eta Sanduenac.

Gal. Cein da oracioen andiena

Pa-

46 *Dotrina*

Err. Pater noſterra: cein baita gucien erregla.

Gal. Cergatic da bercen erregla?

Err. Cergatic Chriſtoc erranzuen: eta daucan bearden gucia.

Gal. Oracio onaren condicioac cein dire?

Err. Piedadea, confianza, humildadea, eta perſeverancia.

Gal. Eguin beardugu oracio Ainguiruei, eta Sanduey?

Err. Bay: gure medianeroey becala.

Gal. Cer dire Ainguiruac?

Err. Jangoycoa alabazen duten Eſpiritu Soberanoac.

Gal. Cer eguitendute gueiago?

Err. Guardatu guizonac: eta ayen mandatuac eguin Jangoycoari.

Gal. Ama Virginari cer oracio eguitendiozu?

Err. Ordinarioqui Ave Maria, eta Salvea;

CA-

Chriſtiana. 47

CAPITVLO ZAZPIGARrena, Ave Maria eta Salvearen gañean.

Gal. ERranzazu Ave Maria.

Err. Jangoycoac ſalbazaizala Maria, gracias betea. Amen Jesvs.

Gal. Norc erranzue Ave Maria?

Err Aynguiru San Gabriel, eta Santa Iſabelec erranzute erdia, eta Elizac berze erdia.

Gal. Erranzazu Salbea?

Err. Jangoycoac ſalbazaizala Erreyna. Amen Jesvs.

Gal. Eta Salbea nondic icaſiduguu?

Frr. Elizaren coſtumbretic.

Gal. Oracio ebetan norequi minzazengara?

Err. Ama Virginarequi.

Gal. Nor da Ama Virgina?

Err. Andre andibat, virtutes,

eta

48 *Dotrina*

eta gracias beteric; eta Jangoycoaren Ama.

Gal. Non dago Andre andiori?

Err. Ceruan gorpuz, eta ariman.

Gal. Bada cer da Temploan, edo Elizan dagona?

Err. Aren imagina, figura, edo erretratua.

Gal. Bada certaco dago?

Err. Gu Ama Virginas oroizeco, eta eguiteco errreverencia.

Gal. Cer erreberencia eguin bearda imaginey?

Err. Sanduey becala.

Gal. Sanduey cer oracio eyttendugu?

Err. Letaniac, edo Proceſioac: eta Pater noſter, eta Ave Maria.

Gal. Bada oracio ebec eſtitugu eyten Jangoycoari, eta bere Amari?

Err. Bay: baña Sanduen medios eſcazen da Jangoicoa-

coa-

Chriſtiana. 49

coari, eta Sanduey ereba bay.

CAPITVLO ZORCIGARRENna, Mandamentuen gañean.

Gal. ERranzquizu Mandamentuac?

Err. Jangoycoaren legueco Mandamentuac dire amar. Amen Jesvs.

Lombicicoaren gañean:

Gal. Certara obligazen gaytu Jangoycoaren amoreac?

Err. Bera ſolamente bacarric onerſicera Jangoyco becala, fede, eſperantza, eta charidadearequi.

Gal. Nola beardugu adoratu?

Err. Gorpuz, eta arimarequi.

Gal. Bada bera eſpiritu izanic: eſta aſqui arimarequi?

Err. Ez: cergatic arrenganic dugu gorpuzare.

Gal. Cerda Jangoycoa oneſiçea gauza gucien gañetic?

Na-

50 *Dotrina*

Err. Nayágo galdu gauza gu-
ciac, Jangoycoa ofenditu
baño.

Gal. Norc eguytendu becatu
ſedearen contra?

Err. Sineſtazen duenac ſuperſ-
ticioetan: eta gauza nece-
ſarioac ucacen, dudacen,
edo ignoracen dituenac.

Gal. Norc eguitendu becatu
eſperanzaren contra?

Err. Jangoycoaren miſericor-
dian deſconfiacen due-
nac: edo artan preſumi-
cenduenac banoan.

Gal. Eta norc charidadearen
contra?

Err. Jangoycoaren benefi-
cioey deſconocitu dena:
eta aren vorondate, eta
legueari deſobedienteac.

Bigarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Norc eguitendu jura-
mentu banoan?

Ju-

Christiana. 51

Err. Juramentu eguitendue-
nac eguia bague: juſticia,
edo neceſidade bague.

Gal. Eguia vague juramentu
eguytenduenac cer beca-
tu eguytendu?

Err. Mortalea, adbertizen ba-
du: edo balinbadaqui gue-
zurra diola.

Gal. Dudan juramentu egui-
tenduenac, becatu morta-
le eguitendu?

Err. Bay: cergatic daucan pe-
ligro guezurrarequi jura-
mentu eguiteco.

Gal. Norc eguitendu jura-
mentu juſticia vague?

Err. Juramentu eguitendue-
nac gaiſtaqueria eguyn
bearduela.

Gal. Eta orla juramentu eguy-
tenduenac, cer becatu
eguitendu?

Err. Gueiago, edo gutiago:
mortale, edo veniale: no-
laden gauza cergatic eguy-
tenduen juramentua.

Cer-

52 *Dotrina*

Gal. Cergatic ofendicen da aiñ
aniz Jangoycoa bi jura-
mentu ebetan?

Err. Cergatic arrevimentu an-
dia den, Jangoycoa ecar-
cea teſtigo gauza falſu, eta
gaiſtoendaco.

Gal. Juramentu eguytendue-
nac gaiſtaqueria eyteco,
cer eynendu?

Err. Damutu, eta ez cumplitu.

Gal. Neceſidade vague jura-
mentu eguytenduenac cer
becatu du?

Err. Gutienean venialea erre-
berencia gutiagatic.

Gal. Eta becatu da criaturen
gañean orla juramentu
eguytea?

Err. Bay; cergatic criaturetan
juracenda Criadorea.

Gal. Bada becaturic ez egui-
teco noia erranendugu?

Err. Bay, edo ez: Chriſtoc era-
cuſtenduen becala.

Gal. Voto, edo promeſan noiz

da

Christiana. 53

da becatu ez cumplitcea,
edo luzacea?

Err. Arracioric eſtenean: Con-
feſore, edo Letratuaren
juycioan.

Irugarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Norc goardacen, edo ſan-
tificatcen ditu jacay?

Err. Meza oſoa enzucen due-
nac, eta obra onetan em-
pleacen denac.

Gal. Gauza gutietan, edo bear-
dirénetan traba, atcea be-
catu da?

Err. Ez: baña alare dudan, gal-
deguyn daquienari.

Gal. Mandamentu onen con-
tra berce cembaytec eguy-
tendu becatu?

Err. Bay: Eliza, eta Elizaco eſ-
comecacioa deſpreciacen
duenac.

Laugarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Norc ondracenditu Ay-

ta,

54 *Dotrina*

ta, eta Ama?

Err. Obedicen, ſocorricen; eta reverenciacen dituenac.

Gal. Berceric norda Ayta, eta Ama naturales landara?

Err. Zarrogoac: gueyago daquitenac, eta governacenduenac.

Gal. Cer eguyn bearduce Ayta naturalec bere Seme equi?

Err. Suſtentatu: dotrina eracuſi, eta ebec naiduten eſtadoa eman.

Gal. Ezconduec nola eguynbeardute vere Andrequi?

Err. Amores, eta cordurarequi; Chriſtoc vere Elizarequi becala.

Gal. Eta Andreec beren ſenarrequi nola?

Err. Jangoycoaren Semequi becala.

Gal. Eta mutilac Nauſiequi?

Err. Jangoycoa cerbizazen den becala Nauſietan.

Borz-

Chriſtiana. 55

Borzgarrena Mandamentuaren gañean.

Gal. Cer debecacendu ez ilceas landara?

Err. Ez yori gaiz eguytea obras, icces, edo deſeos.

Gal. Norc eguycendu becatu Mandamentu onen cōtra?

Err. Meachacen, ericen, injuriacen duenac: edo barcacen eſtionac bere enemigoari.

Gal. Oncas landara, bada berce moduric lagunaren ilzeco?

Err. Bay: eſcandaloarequi: eta laguncen eſtenean choil neceſitatuari.

Seygarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Seygarren Mandamentua norc goardacendu ongui?

Err. Penſamentus; icces, eta obras

56 *Dotrina*

obras caſto denac.

Gal. Penſamentu gaiſtoētān eguycendu becatu beregañic egoci naidituenac?

Err. Ez, eta aniz meregicendu orrequi ocaſioac quencen baditu.

Gal. Bada nor da penſamentu gaiſtoetan becatu eguytenduena?

Err. Cumplitu naidituena, edo bere vorondates ayetan deleitacendena.

Gal. Ezconduey cer manacenda Matrimoniaren gañean?

Err. Eſtezacela falta errecatoari, eta prometituzuten fedeari.

Gal. Cerc lagunduco digu caſto izateco?

Err. Oracioec, Sacramentuec, ocupacioac, eta lagū onec.

Gal. Eta norc dañazen digu?

Err. Deſtemplanzac, viſtac, eta converſacio ocaſionatuac.

Zaz-

Chriſtiana. 57

Zazpigarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Norc cumplitcendu Mandamentu au?

Err. Arcen, iduquicen, edo nay eſtutenac bercearena, jabearen vorondatearen contra.

Gal. Eta norc auſtendu?

Err. Berceari, edo cein moduz daño injuſto eguitendionac, edo aren cauſas bercebatec eguytenbadu.

Gal. Eta ebatſi, edo dañu eguynduenari, aſqui da confeſſacea?

Err. Ez: ezpadu pagacen ebatſi duena, edo zorduenar edo alduen partea.

Gal. Eta ezindezaquenac, cer eguynendu?

Err. Procuratu bere aldetic alduen becala,

Zor-

58 *Dotrina*

Zorzigarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Norc cumplicendu zorzigarren mandamentua?

Err. Berceren gayzac ligeroqui juzgacen, erraten, edo adycen eſtituenac, fin, edo intencio ona bague.

Gal. Eta norc auſtendu?

Err. Infamacen duenac juſticia bague: ſecretoa jaquinaraſtenduenac: eta guezurra erraten duenac.

Gal. Fin onarequi guezurra errandayque, becaturic eguin bague?

Err. Ez, beiñere; baña eguia iſlil daireque diſimuloarequi.

Bedraci, eta amargarren Mandamentuen gañean.

Gal. Mandamentu ebec bioc cer debecatzen dute?

Err. Deſoneſtidadearen, eta haciendaren Codiciac.

Da-

Chriſtiana. 59

Gal. Da becatu daſeacea berceac baño gueyago iduqui; cea vide ones?

Err. Ez: ſolo debecacen dire codicia injuſtoac, eta deſ; ordenatuac.

Gal. Cergatic debecacen dire codicia ebec bioc mandamentu particularearequi?

Err. Cergatic diren choil im; portunoac, eta peligroſoac.

CAPITVLO BEDRACIGARrena, berce Mandamentu bazuc.

Gal. GUre legue naturaleaaren Mandamentuac Cer dire?

Err. Nay, edo ez, proximoaarendaco, neuretaco nayduadana, edo nay eſtudana.

Gal. Bada berce Mandamenturic cer jaquin?

Err. Bay, Oficio paticulare, eta eſtadoenac,

Eta

60 *Dotrina*

Gal. Eta obec norc jaquin beardit u?

Err. Tocacen Zaizquioteney.

Gal. Eta ignorante dagonac eztu eſcuſaric?

Err. Ez, bere Oficioco gauza Comunetan.

Gal. Cerequi goardatuco dire Mandamentuac?

Err. Oracio, Sacramentu, Pedricu, liburu devoto, eta lagun onarequi.

Gal. Eta Cere dañacen digu?

Err. Ocaſio, eta coſtumbre gaiſtoec: debocio guti, eta confianza ſobratuac.

CAPITVLO AMARGARrena, Elizaco Mandamentuen gañean.

Gal. ERranzazquizu Elizaren Mandamentuac?

Err. Elizaco Mandamentu Sanduac dire borz, Amen Jesvs.

Cer-

Chriſtiana. 61

Gal. Certaco dire Mandamentu ebec?

Err. Obequi eſplicaceco, eta goardaceco Jangoycoaren leguecoac.

Gal. Cer da Eliza?

Err. Chiſtio fiel gucien junta Chriſtoc governaturic, eta aren lecuan Ayta Sanduac?

Gal Nor da Aita Sandua?

Err. Erromaco Obiſpoa, nori obeditu beardiogu.

Lembicico Mandamentuaren gañean.

Gal. Cer da Meza?

Err. Chriſtoren ſacrificio bat, eta aren viciaren, eta ilzearen memoria bat.

Gal Nori eguytendiogu Sacrificio Sanduori?

Err. Ayta Eternoari.

Gal. Certaco eguytendiogu?

Err. Iru gauzataco: berari graciac, edo eſquerrac emate.

62 *Dotrina*

teco; Satisfacio eguite: co, eta merchede escaceco.

Gal. Nori aprovechacendiote Mecec?

Err. Viciey, eta Purgatoriocoey.

Gal. Eta ebetatic Ceynei principalquiro?

Err. Norengatic erraten, enzuten, eta ofrazendiren arengatic.

Gal. Norc enzutendu Meza ofoa?

Err. Meza gucian presente dagonac, dibertitu bague vere vorondates.

Gal. Nor dago desobligaturic Meza enzutera?

Err. Necesidade verdaderoarequi impediduric dagona.

Bi, eta irugarren Mandamentuen gañean.

Gal. Cergatic erratenda: Confesa-

Christiana. 63

fesatu, comecatu bein bere?

Err. Cergatic obligacio esten gueiago.

Gal. Eta consejus cembat aldis?

Err. Confesore ongui informatuac aconsejacenduen aldioro.

Laugarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Baruraren preceptoac certara obligacendu?

Err. Ez jatera bein baicic egunean, eta ordoan ez gauza debecaturic.

Gal. Noiz bearda bazcaldu?

Err. Eguerdicoan guti gora bera.

Gal. Eta debecacendigute edatea barur egunean?

Err. Ez: baicic edan daiteque edocein ordus.

Cola-

64 *Dotrina*

Gal. Colaciac cembat izan beardu?

Err. Conciencia oneraco genden artean comunqui usacendena.

Gal. Nor dago escusaturic ez baruceco?

Err. Oguey, eta urtebat cumplitu estuena.

Gal. Eta nor gueyago?

Err. Ezin baru daytezquenac, adinaren, edo enfermedadearen, edo trabajuaren, gatic.

Gal. Cer eguynendu adinaren faltas barur estenac?

Err. Icasi, ensayatu, adina dactorreneco.

Borzgarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Cein fruituetatic; eta cembat zordugu Amarrena?

Err. Obispadoetan usacen den

Christiana. 65

den becala: tramparic bague.

Gal. Eta Amarrenari eman beardiogu oberena.

Err. Gutienean ez gaistoena: bada gucia ematendigu Jangoycoac.

CAPITVLO AMECAGARrena, Sacramentuen gañean.

Gal. ERranzquizu Sacramentuac.

Err. Elizaco Sacrentuac dire Zazpi. Amen Jesvs.

Gal. Norc eguyncitue Sacramentuac?

Err. Christoc berac.

Gal. Cerdire Sacramentuac?

Err. Medicina espirituale bazuc, sendacen, eta justificacen gaytustenac.

Gal. Nola justificacen gaituste?

Err. Ariman ematendigute gracia, Campoco aldeco

Se-

66 *Dotrina*

Señale.ayequi.

Gal. Nola emanenduce gracia Campoco aldeco ſeñale ayequi?

Err. Chriſtoren meregimen tuac aplicaturic ſeñale ayeri.

Gal. Sacramentuac errecebitu beardire diſpoſicio, onarequi?

Err. Bay: bercela eſta errecebituco gracia.

Batayoaren gañean.

Gal. Cer da Batayoa?

Err. Jayoze eſpiritualebat, non ematendiguten gracia, eta Chriſtioaren ſeñalea.

Gal. Cer lagun ematen diga Batayoac Chriſtioaren viciarendaco?

Err. Beardiren virtute guciac?

Gal. Eta cer becatu quencendu.

Re-

Chriſtiana. 67

Err. Becatu originalea; eta berce edoceyn, arquicenbadu.

Confirmacioaren gañean

Gal. Cer da Confirmacioa?

Err. Batayoac emancigun graciaren aumento eſpiritualebat.

Gal. Nola ematendigu aumētu ori?

Err. Cergatic ematendigun gracia, eta indar Chriſtoren fedea conſeſaceco.

Penitencia, edo Confeſioaren gañean.

Gal. Cer da Penitencia?

Err. Batayatu aſgueros eguyndiren becatuen medicina eſpiritualebat.

Gal. Cer eguytendu Penitenciac?

Err. Ematendu gracia barcaceco becatu paſatuac: eta go-

68 *Dotrina*

goardaceco etorrico diren etatic.

Gal. Cembat parte ditu Penitenciac?

Err. Irur. Contricioa, Conſeſioa, eta ſatisfacioa.

Gal. Cer da Contricioa?

Err. Damu andibat, Jangoycoden becala ofendituas! propoſito firmearequi Cō feſaceco, eta emendaceco.

Gal. Cer ondaſun ecarcendigu contricicoac berac bacarric, Sacramenturic bague?

Err. Verdaderamente daucanari Jangoycoac barcacēdizquio becatu mortale guciac, aniz badire ere: baña atricioac ezta au eguyten.

Gal. Cer da Atricioa?

Err. Damubat Jangoycao oſēdituas, Jangoycoaren caſtigoaren veldurres, edo becatuaren irſuſitaſunagatic: pro-

Chriſtiana. 69

propoſito firmearequi Cōfeſaceco, eta emendaceco.

Gal. Contricioac, eta Atricioac biec dute damu Jangoycoa ofendituas: biac dire bat?

Err. Ez: beguirazazu ongui arracioa, cergatic damuduten.

Gal. Bada erranzazu ceurorrec:

Err. Contricioac damu du; cergatic Jangoycoa Jangoycoa den: baña Atricioac damu du, Jangoycoaren veldurres.

Gal. Contricioaren damua nobleago, edo finago da, Atricioarena baño?

Err. Bay; cergatic da Jangoycoaren amorea: eta bercea Jangoycoaren beldurra.

Gal. Erranzazu ongui diferencia.

Err. Ara: becatu mortalean ilzen dagona, bacarric

Ape-

70 *Dotrina*

Apecic bague, eguytenbadu Contricioa, ſalbatucoda: baña eguytenbadu Atricioa ez.

Gal. Atricioarequi ſolo eſta ſalbatuco:

Err. Ez: baña Atricioa juntacen bada confeſioarequi, bay.

Gal. Ongui confeſatceco bearda Contricioa, edo Atricioa:

Err. Bay: eta aſqui da Atricioa. Eta Contricioa bada obeago.

Gal. Becatuen confeſlaceco obligacioac certara obligacen gaytu:

Err. Lembiciric; ayen penſacera, eta erratera guciac, malicias uci vague mortaleric.

Gal. Eta aſqui da edocein Sacerdoteri becatuac erratea?

Err. Ez: ezpadu licencia ayen abſolviceco.

Eta

Christiana. 71

Gal. Eta erioceco orduan, ezpada Sacerdoteric, erranbearditu becatuac ſeglarey:

Err. Ez: baña ongui da, ayen ailcinean confeſio eſcacca dolorearequi.

Gal. Eta gayzac ezpadu ematen lecuric, eta becatu mortalean badago, ez condenaceco, cer eguinendu:

Err. Erremedioa da Contricioa, eta Jangoycoaren amorea, idequicea gucienean bere biocean.

Gal. Cer da ſatisfacioa:

Err. Pagacea penitencias culparen pena.

Gal. Bada Chriſtoren penac eſtire aſqui guretaco?

Err. Bay: baña alate nahydu, arequibatean, guc ere eguydezagun ſatisfacioa.

Cein

72 *Dotrina*

Gal. Cein obra dire ſatisfacio eguyteco:

Err. Oracioa, limoſna, eta barua.

Comecacioaren gañean:

Gal. Cer da Comecacioa?

Err. Jateco eſpiritualebat, arima ſuſtentacen, eta vici eternoa ematen duena.

Gal. Cer ematendigute manjare Divino artan?

Err. Chriſto bera, Jangoyco, eta Guizona, gucia oſoric.

Gal. Nola ematen da? Señalean, edo aren figuran?

Err. Ez: baycic errealidadean, bera bere ſuſtancian.

Gal. Non dago Chriſto?

Err. Bi lecutan: Ceruan, eta Aldareco Sacramentuan.

Gal. Nola dago Ceruan?

Gu

Christiana. 73

Err. Gu emen becala.

Gal. Eta nola dago Sacramentuan?

Err. Chriſto gucia Oſtia gucian: eta Chriſto gucia Oſtiaren parte, edo zati gucietan: eta alaber Calizan.

Gal. Oſtia particendenean, particenda Chriſto?

Err. Ez jauna.

Gal. Bada ceyn aldetara doaye?

Err. Gucia bi aldetara.

Gal. Bada amar parte eguytenbadute?

Err. Gucietan egonen da Chriſto gucia oſoric.

Gal. Nic eſtaquit nola?

Err. Onlaſſe: beirazaite iſpilu andian, eta eguynzazu amar zati iſpilua, eta gucietan icuſicozara len becala.

Gal. Sacramētuan eſtago oguiaren, eta ardoaren ſuſtanciaric?

Err. Ez jauna: baycic ſolo daude accidenteac; urrina, colorea, eta guſtoa.

Gal. Bada ezpadago oguiric, eta ardo-

74 *Dotrina*

ardoric nola dago aien urrina?

Err. Cergatic lencheago conſagratu bañolen egonciren ogui, eta ardo.

Gal. Bada eguiaren, eta ardoaren ſuſtancia ceregueyncire?

Err. Convertitu, edo itzulicire Chriſtoren gorpuz, eta odolean.

Gal. Noiz eguytenda ori?

Err. Sacerdoteac conſagracenduenean.

Gal. Bada batec janbaleza bi libera Oſtia Conſagratuac, ezlizaque ſuſtentatuco?

Err. Bay jauna.

Gal. Eta edan baleza pintabat Callceric orditucо?

Err Bay jauna.

Gal. Bada ezpadago an oguiric, eta ardoric, nola eguytenda ori?

Err. Cergatic accidente ayec eguytendute ſuſtanciaren oficioa.

Gal. Oſtian cerdago, gorpuza, à la odolare bay?

Gor-

Chriſtiana. 75

Err: Gorpuza, eta odola, biac.

Gal. Eta Calizan cerdago?

Err. Odola, eta gorpuza:

Gal. Bada Oſtia conſagracendenean, orduan oraño Calizan dagona, ardoa da?

Err. Bay jauna.

Gal. Bada nola egon beardu odola Oſtian?

Err. Cergatic, nola adiſquideac baytire, beti biac acompanatzendire.

Gal. Nainuque berce arraciobat.

Err. Cergatic Chriſto dago viciric: eta gorpuz vicia ezin dagoque odolicbague, eta odol vicia ezindagoque gorpuza bague..

Gal. Batec eramanbaliz Sagrarioco Oſtia guciac, orduan egoinlizaque Sagrarioan Chriſto?

Err. Ez jauna: cergatic orduan eſtago Sacramenturic.

Gal. Eta utci bazute forma etedibac?

Err: Orduan bay, cergatic eran-

76 *Dotrina*

randugu Chriſto dagola parte gucietan.

Gal. Eta Sacriſtian, edo Oſtiarioan dauden oſtietan dago Chriſto?

Err. Ez jauna: cõſagratu arteo.

Gal. Bada noiz egonenda?

Err. Sacerdoteac conſagracendituenean.

Gal. Au nola eguytenda, edo cein podorearequi?

Err. Podore divinoarequi, Sacerdotey comunicaturic.

Gal. Legoac cergatic comecacendire ſolo oſtiarequi?

Err. Cergatic oſtia artan, eta aren parte gucietan dagon Chriſto gucia.

Gal. Cer diſpoſiciorequi juan bearda comecacera?

Err. Baruric, eta confeſaturic becatu mortale guciac.

Gal. Comecatu baño len cer penſatu beardugu?

Err. Nor elduden Sacramentuan: norengana elduden: nola, eta cer ſinequi.

Gal. Certaco eguynzue Jaunac

Sa-

Chriſtiana: 77

Sacramentu ain andia?

Err. Gure ondraceco: gu obligaceco, eta abraſteco.

Gal. Eta cer eguynbeardugu comecatuas gueros?

Err. Graciac, edo eſquerrac eman Jaungoycoari, eſpaciorequi: eta ofrecitu aren zervizuari, choil obligatuac becala.

Oliaduraren gañean.

Gal. Cer da Oliadura?

Err. Arimaren azquen convalecencia eſpiritualebat.

Gal. Cer ondaſun eguytendu?

Err. Garbicenditu becatuen erreliquia, edo ſeñaleac: gure ignorancias, eta deſcuidos gueldicen baytire.

Gal. Cergatic goardacen da viciaren azquenéco?

Err. Diſponi gaytecen, azquen finarendaco.

Orden, eta Matrimonioaren gañeã.

Gal. Cer eytendu Ordenaren Sacramentuac?

Err. Ematendu gracia ordenatuey, ongui eguiteco bere aficioa,

Eta

Gal Eta Matrimonioren Sacramentuaccer eguytendo?

Err. Ezconduey emaceñdiote gracia ongui viciceco.

CAPITVLO AMABIGARrena, Indulgencien gañean.

Gal. SAcramētuez landara cer laguri dogu Elizan?

Err. Ur bedeycatua, Indulgenciac, eta Jubileoac.

Gal. Cer dire Indulgenciac?

Err. Culparengatic zordugun penaren barcacioac.

Gal. Noren virtutes emaceñ diz quigute?

Err. Chriſtoren, eta Sanduen merigimentues.

Gal. Nola irabaſten dire Indulgenciac?

Err. Gracian gaudela, eguiten badugu manacēden gucia.

CAPITVLO AMAIRVGARrena, Miſericordiazcoobren gañean.

Gal. ERranzquizu Miſericordiazco obrac?

Obra

Err. Obra Miſericordiaſçoac dire amalaur. Amen Jesvs.

Gal. Cergatic deytcendire Miſericordiaſcoac?

Err. Cergatic eſtiren zor Juſticias.

Gal. Noiz obligacendute Juſticias?

Err. Necesſidade andietan: prudentearen Juicioan.

Gal. Ceinec dute meregimentu andiago?

Err. Eſpiritualec: cergatic ondaſun andiago eguytēdute.

Gal. Eta corporalen neceſidadea balimbada?

Err. Orduan neceſidade andiao eguynenditu obligacioſcoac

CAPITVLO AMALAVGARrena, Arimaren enemigoa, edo etſayen gañean.

Gal. ERranzquizu Arimaren etſayac?

Err. Arimaren etſayac dire irur. Amen Jesvs.

Gal. Cergatic deicendire orla?

Err. Cergatic inclinacen gaituſten

ten tentacioarequi gaiſtaqueriara.

Gal. Bada Jaungoycoac certaco permiticendu tentacioa?

Err. Gure exercicio, eta corona andiaren daco.

Gal. Demonioac nola tentacen gaitu?

Err. Barrenean imincendigu penſamentu gaiſtoa, eta campoco aldean tropezuac.

Gal. Cer erremedio penſamentu gaiſtoendaco?

Err. Penſamentu onac: gurucea, eta ur bedeicatua.

Gal. Ocaſio gaiſtoendaco cer erremedio?

Err. Oberena da, ayetatic eſcapacea, edo iguesitea.

Gal. Eta ezin eſcapadayte quenean?

Err. Orduan prevenitu, oracio, conſeju, eta errecatoarequi.

Gal. Munduac nola tentacen gaitu?

Err. Ecatcenditu Munduco dichoac, eta uſo gaiſtoac.

Gal. Cer erremedio ayendaco?

Jan-

Err. Jangoycoaren leguea, eta Sanduen uſoac, edo coſtumbreac.

Gal. Araguiac nola tentacen gaitu?

Err. Inclinacio, eta paſione gaiſtoequi.

Gal. Cer dire paſioneac?

Err. Gueurenbaytan barrenean; ſuria, turbacio, edo, colera itſucen gaituſtenac.

Gal. Ceyn dire oyec?

Err. Principalenac laur: gozoa, veldurra, eſperanza, eta dolorea.

Gal. Cer erremedio dugu paſione eben contra?

Err Jangoycoaren gracia, eta virtuteac.

CAPITVLO AMABORZgarrena, Becatuen, eta Virtuten gañean.

Gal. ERranzquizu becatu mortale, edo Capitaleac.

Err. Becatu Capitaleac dire

zaz-

82 *Dotrina*

zazpi. Amen Jesvs.
Gal. Cembat generos dire becatuac?
Err. Irur: Originalea, venialea, eta mortalea.
Gal. Cer da becatu originalea?
Err. Gurequi jayocenden ura gure lembicico Aitenganic eredaturic.
Gal. Cer da becatu mortalea.
Err. Penſacea, erratea, eguitea, edo faltacea Jangoycoaren leguearen contra.
Gal. Arimari cer daño eguitendiò becatu mortaleac?
Err. Quencendio Jangoycoa, charidadea, gracia, gloria, eta condenacendu iſernura.
Gal. Cer da becatu orren erremedioa?
Err. Penitencia verdaderoa. irugarren Sacramentuan errandugun becala.
Gal. Eta cer da becatu venialea?
Err. Arima ilzen eſtuena, baña gaizquicenduena.
Gal. Nola gaizquizendu?

Cer-

Chriſtiana. 83

Err. Cergatic ozcendu, eta diſponicen, mortalaren eguyteco.
Gal. Cergatic deicen da venialea?
Err. Cergatic facilquiro eguytenden, eta barcacen ere bay.
Gal. Cembat gaucequi barcacen da?
Err. Len errandicugun bedraci gauza ayequi.
Gal. Zazpi becatu ayec cergatic deicendire Capitaleac, edo burucoac?
Err. Cergatic berce aniz becaturen buruac diren.
Gal. Soberviac, eta Avariciac becatu mortaleac dire?
Err. Ez guciac: baycic ſolo Jangoycoaren, eta proximo lagunaren contra direnac.
Gal. Eta noiz dire charidadearen contra.
Err. Auſtendenean Jangoycoaren, edo Elizaren Mandamentuaren bat.

Cer

84 *Dotrina*

Gal. Cer da Soberbia?
Err. Apetitu deſordenatu bat; bercea baño gueyago izateco.
Gal. Cer da humildadea?
Err. Inclinacio bat bere deſpreciaceco.
Gal. Cer da Abaricia?
Err. Apetitu deſordenatu bat haciendaren gana.
Gal. Eta Cer da liberalidadea,
Err. Inclinacio bat emateco nola, eta noiz, convenidenean.
Gal. Cer da Luxuria?
Err. Apetitu torpea gauza carnaletara.
Gal. Cer da Caſtidadea?
Err. Gerbitaſunarẽ inclinacioa.
Gal. Cer da Ira?
Err. Mendecaceco apetitu deſordenatua.
Gal. Eta Manſedumbrea cer da?
Err. Iraren aplacacea.
Gal. Cer da paciencia?
Err. Triſteza guticobat trabajuetan. Edo triſtatu bague ſufritu.

Cer

Chriſtiana. 85

Gal. Cer da Gula?
Err. Apetitu deſordenatu bat jatera, eta edatera.
Gal. Eta Templanza cer da?
Err. Apetitu aren frenoa.
Gal. Cer da Embidia?
Err. Triſteza bercearen ondaſunengatic.
Gal. Eta proximoaren charidadea cer da?
Err. Bercearẽ ondaſũ, edo gaiza ſentitcea, berea becala.
Gal. Cer da Pereza?
Err. Triſte, eta latſo ibilcea Jangoycoaren gaucetan.
Gal. Eta Diligencia cer da?
Err. Fite, eta laſter, eta guſtorequi eguytea Jangoycoaren gauzac.

CAPITVLO AMASETZGARRENA.

Virtute Theologalen, eta Cardinalen gañean.

Gal. ERranzquizu Virtuteac.
Err. Virtuteac dire zazpi. Amen Jesvs.
Gal. Çer naydu erran Virtute

Theo-

86 *Dotrina*

Theologaleac?
Err. Virtute Divinoac.
Gal. Cergatic daucate izen ain andia?
Err. Cergatic juntacengaituſten Jangoycoarequi, eta ſolo berac ematendituen.
Gal. Cer da Fedea?
Err. Arguibat, eta ezaumentu ſobrenaturalebat; ceynequi icuſi bague ſineſtacendugu Jangoycoac erratenduena, eta Elizac eracuſtendiguna.
Gal. Badacuſazu, nola Jangoycoa den iru Perſona, eta alare Jangoyco bat: edo Chriſto nola den Jangoyco, eta guizon?
Err. Ez: baña ſineſtacendut; icuſtēdudana baño obequi.
Gal. Cergatic ſineſtacenduzu ayn ciertoqui?
Err. Cergatic Jangoycoac erratenduen, eta Elizac eracuſten.
Gal. Cer da Eſperanza?
Err. Echidetea bienaventuranza, eta beraren alcanzaceco

Chriſtiana: 87

co medioac.
Gal. Certan dago gure bienaventuranza?
Err. Jangoycoa bere baytan icuſtean: oneſicean: eta gozacean betiroco.
Gal. Nola alcanzacenda?
Err. Jangoycoaren graciarequi: Chriſtoren meregimentuequi: eta gure obra onequi.
Gal. Cer da Charidadea?
Err. Jangoycoa oneſicea gauzā gucien gañetic: eta proximoa gueren burua becala.

Virtute Cardinaleen gañean.

Gal. Cergatic deicendire Cardinaleac Virtute ebec?
Err. Cergatic choil principaleac diren, eta berze anlz virtuteren zañac.
Gal. Cer oficio du Prudenciac?
Err. Iduqui erdia bi eſtremoren artean (edo compondu porfiac.)
Gal. Cer oficio du Juſticiac?
Err. Eman batbedrari bere dede

88 *Dotrina*

derechoa, edo arrācioa?
Gal. Cer oficio du Fortalezac?
Err. Moderatu enſadoac, eta atrevimentuac.
Gal. Cer oficio du Templanzac?
Err. Enfrenatu gula, eta apetitu ſenſualeac.
Gal. Cein da Virtuteric andiena?
Err. Charidadea: oyey ematenbaitiote bicia; eta chuſſencendituena.
Gal. Cer finetara chuſſencenditu?
Err. Jangoycoaren gana: norequi berac juntacen gaituē.
Gal. Jangoycoaren ailcinean, cein guizon da Sanduago?
Err. Charidade gueyago duenana: edocein balimbadare.
Gal. Norc dauca chridade andiago?
Err. Mandamentuac obequi guardacen dituenac.
Gal. Evangelioaren conſejuac cembat dire?
Err. Irur: Pobreza voluntarioā: Caſtidādea, eta obediencian

Chriſtiana: 89

cian vicicea.
Gal. Conſeju ebec certaco cerbizacendute?
Err. Obequi guardaceco preceptoac, eta Mandamentuac.

CAPITVLO AMAZAZPIgarrena.

Arimaren Potencien gañean.

Gal. ERranzquizu Arimaren Potenciac.
Err. Arimaren Potenciac dire irur. Amen Jesvs.
Gal. Certaco emancigu Jangoycoac entendimentua?
Err. Beraren ezauceco, eta aren gauzetan oenſaceco.
Gal. Certaco da Memoria?
Err. Ocoic gaitecen beraren legueas, eta merchedes.
Gal. Certaco Vorondatea, eta libertadea?
Err. Guc bera oneſiceco; eta meregimentuarequi egūiteco beraren vorondatea;

Sentido Corporale en gañean.

Erranz

Gal. Erranzquizu ſentido Corporaleac?

Err. Sentido Corporaleac dire bortz. Amen Jesvs.

Gal. Certaco emandizquigu Jangoycoac ſentidoac, eta berce miembro guciac?

Err. Guciequi bera cervizaceco gauza gucietan.

CAPITVLO EMEZORCI garrena.

Eſpiritu Sanduaren Donen gañean.

Gal. ERranquizu Eſpiritu Sanduaren Donac.

Err. Eſpiritu Sanduaren Donaq dire zazpi. Amen Jesvs.

Gal. Certaco dire Eſpiritu Sanduaren Donac?

Err. Gu obediente eguiteco Jangoycoaren inſpiracioei.

Gal. Certaco da Entendimentuaren Dona?

Err. Guri adicera emateco eguiac.

Gal. Eta Sabiduriaren Dona?

Err. Eguia oyes ongui juzgaceera

rà eguinarafteco.

Gal. Eta Conſejuaren Dona?

Err. Jangoycoari conſultaceco gauza agradableac.

Gal. Eta Cienciaren Dona?

Err. Eſcogiceco ongui, conſultatu dena.

Gal. Eta Piedadearen Dona?

Err. Concertacendu arima Jangoycoarequi.

Gal. Eta Veldurraren, eta Fortalezaren Dona?

Err. Concertacendu ongui berarequi.

Gal. Bada au guciau eſtà Virtuteen oficica?

Err. Virtutec cuarcengaytuſte arraciora, eta bearden leguera: eta donec Eſpiritu Sanduaren movimentuetarà.

Eſpiritu Sanduaren Frutuen gañean.

Gal. Erranzquizu Eſpiritu Sanduaren frutuac.

Err. Eſpiritu Sanduarē Frutuac dire amabi. Amen Jesvs.

Cer

Gal. Cer dire Eſpiritu Sanduaren Frutuac?

Err. Fruta arbolean becala, Virtuteen ſuavidaderic andiena, eta perfectoa.

CAPITVLO EMERETCIgarrena.

Bienaventuranzaen gañean.

Gal ERranzquizu Bienaventuranzac.

Err. Bienaventuranzac dirè zorzi. Amen Jesvs.

Gal. Cer dire Bienaventurãzac?

Err. Virtuteen, eta Eſpiritu Sanduaren donen obraric oberenac.

Gal. Nor dire Eſpiritu pobre dutenac?

Err. Nai eſtutenac honrraric, eta ez abraſtaſun chiquiric ere.

Gal. Nor dire Manſoac?

Err. Iraric, edo iraren movimenturic eſtutenac.

Gal. Nola dire lurraren jabeac?

Err. Berac, bere Jaun diren becala.

No-

Gal. Nor dire negar eguitendutenac?

Err. Placer chiquiac ere uſtenditustenac.

Gal. Nor dire juſticiaren goſe, eta egarri direnac?

Err. Fervorearequi eguitendutenac bearden gucia.

Gal. Nor dire Miſericordioſoac?

Err. Choil piadoſo direnac: naiz campocoequi ere.

Gal. Nor dire bioz garvia dutenac?

Err. Mortificacen direnac beren paſsionetan.

Gal. Nor dire Pacificoac?

Err. Bere, eta berceren baitan baquea eguitendutenac.

Gal. Nor dire juſticiaren gatic padecicendutenac?

Err. Juſtician firme daudenac, perſeguicen badituſte ere.

Gal. Obra ebeo cergatic deicendire Bienaventuranzac?

Err. Cergatic ebetan dago mundu ontaco felicidadea; eta berce munduco eſperanza.

Nola

94 *Dotrina*

Nola Confessa, eta Comecatu bearden.

LEmbicicoa, oroitu beardu bere becatues, eta ontaco pensatu bearditu irur gauza: non egonden: norequi ibiliden: eta cer oficioetan empleatuden: orrequi etorcendire becatuac memoriara.

Joan beardu Mandamentu gucietatic barrena, icusis celnetan eroriden pensamentus: icces: edo obras: au eguynasgueros, consideratu beardu Jangoycoari eguyndion ofensa, eta bere arimari eguindion gaiza: damutubeardu dolore, eta urriquimentu andiarequi, eta proposito firmearequi ez beiñ ere becaturic eguyteco.

Iminibedi Confesorearen oñetan belaurico, guticoat apartaturic: ez Confesorearen aurcas, baycic aldean, eta beguiac lurrera beiracendutela: erran beardu Confesioa: eta erran beardizquio Confesoreari

Christiana. 95

ri cembat becatu mortalea eguynditeuen, eta ezpadago seguro cembat diren, erran beardu guti gora vera cembat diren. Eta ez beinere utci becaturic alques: cergatic Jāgoycoari erratendizquio, Confesacédenean. Eta Sacrilegio andia da becatu mortalea isilcea confesioan: eta berdin berce albadian dauca obligacio eguia erratera, eta confesio arraco gauza guciac berris confesacera; cergatic gaizqui Confesatucéen.

Comecacera doayenean badaquí barutic egon bearduela. Comecaceracoan pensatu beardu, Jangoycoa eldudela orrequi egotera, eta orren arimaa sarcera. Eta comecatu asgueros ez bereala joan Elizatic, baicic graciac, eta esquerrac eman Jangoycoari, cergatic orren visitaccera etorriden.

24

96 *Dotrina*

Au aisquide chiquiendaco.

Liburu andian dago luceagó andien, eta zarrendaco.

ICusi dicut aniz liburu debocio andiequi egun gucico, eta ordu gucietaco. Baña orí da ongui Fraiden, eta seroren daco: baña ez berce guciendaco. Devocio galantea, eta facila Christio guciendaco da. Etciteracoan, eta vesticeracoan laur oracioac erratea: cein baytire cenacea, eta Paternosterra, Avemaria, eta Salvea. Credoa esta oracioa: an estugu deus escacen: baicic sineitacendugu an dagon gucia. Devocio onen aitacioa da: cergatic Christoren Gurucea aurpeguian dramanari, ezin guertadaquioque gauza gaistoric, ez egunas. eta ez ganbas.

FINA.